

Vuorovaikutusraportti

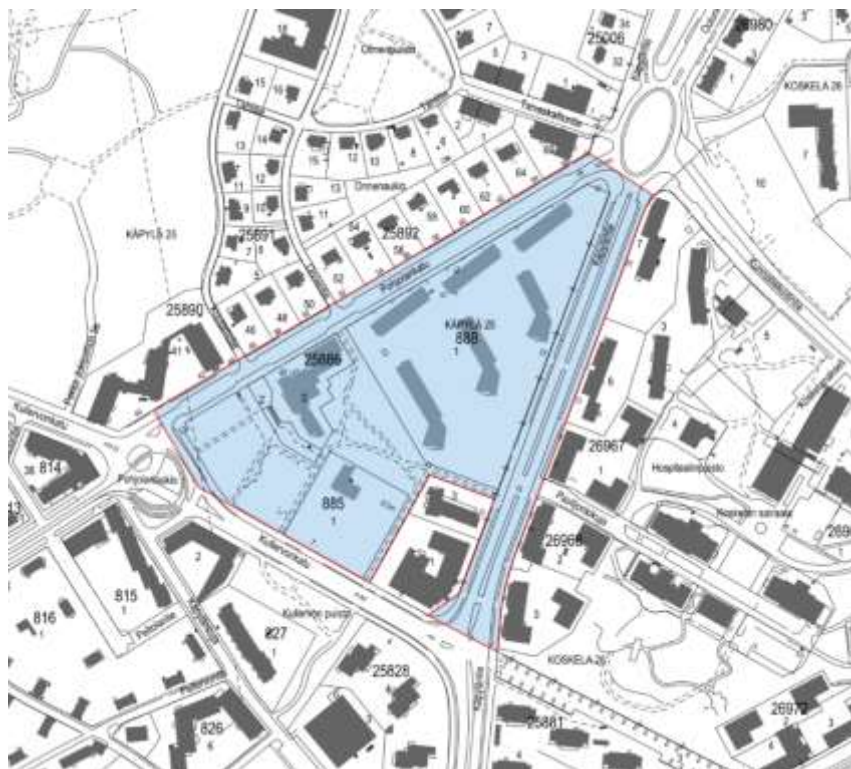
Pohjolankatu 45 ja 47 asemakaava ja asemakaavan muutos

Päivätty 17.1.2022 täydennetty 5.4.2022

Diaarinumero HEL 2020-001762

Hankenumero 0824_6

Asemakaavakartta nro 12732

Kuva 1. Alueen rajaus.

Vuorovaikutusraportin sisältö

Vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot asemakaavan ja asemakaavan muutoksen (kaavaratkaisu) valmisteluajana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista (huomautukset) sekä vastineet niihin. Vuorovaikutusraporttia täydennetään kaavaprosessin edetessä.

Jäljennökset kaikista kaavan valmisteluajana saaduista kannanotoista, mielipiteistä, muistutuksista ja lausunnoista ovat nähtävissä Helsingin kaupungin kirjaamossa, käyntiosoite: Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13, puhelimitse 09 310 13700 ja sähköpostilla helsinki.kirjaamo@hel.fi.

Kaavoituksen eteneminen

Vireilletulo

- kaavoitus on tullut vireille vuonna 2020 kaupungin aloitteesta
- suunnittelusta on tiedotettu vuoden 2021 kaavoituskatsauksessa

OAS

- OAS oli nähtävillä 24.2.–13.3.2020, asukastilaisuus 27.2.2020 Käpylän peruskoulussa
- nähtävilläolosta ilmoitettiin kirjeillä, verkkosivuilla <https://www.hel.fi/suunnitelmat>
- ja Helsingin Uutiset -lehdessä
- oli mahdollisuus esittää mielipiteitä
- päivitetty OAS oli nähtävillä 20.12.2021–12.1.2022
- nähtävilläolosta ilmoitettiin verkkosivuilla <https://www.hel.fi/suunnitelmat>
- kaupunkiympäristölautakunnan päätöksistä lähetetään tieto niille mielipiteen jättäneille, jotka ovat mielipiteen yhteydessä erikseen ilmoittaneet sähköposti- tai postiosoitteensa

Ehdotus

- kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 17.1.–15.2.2022
- julkisesta nähtävilläolosta ilmoitettiin verkkosivuilla <https://www.hel.fi/kaavakuulutukset>
- oli mahdollisuus tehdä muistutus, viranomaisilta pyydettiin lausunnot
- kaavaehdotus, jota on tarvittaessa tarkistettu julkisen nähtävilläolon jälkeen, esitellään kaupunkiympäristölautakunnalle huhtikuussa 2022
- kaavan valmistelun aikana saatuihin huomautuksiin vastataan vuorovaikutusraportissa, joka löytyy karttapalvelusta <https://kartta.hel.fi/suunnitelmat>
- kaupunkiympäristölautakunnan päätöksistä lähetetään tieto niille muistutuksen jättäneille, joiden sähköposti- tai postiosoite ilmenee muistutuksesta

Hyväksyminen

- kaupunginhallitus käsittelee kaavaehdotuksen
- kaupunginvaltuusto hyväksyy kaavan
- tieto kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään niille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet kaavaehdotuksen julkisen nähtävilläolon aikana
- hyväksymistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen
- hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan
- kaava tulee voimaan, jos hyväksymispäätöksestä ei ole valitettu tai valitukset on hylätty.

Yhteenvetot esitetyistä huomautuksista ja vastineet niihin

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolo 24.2– 13.3.2020

Yhteenveto viranomaisten kannanotoista

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat kattavan joukkoliikenteen hyödyntämiseen, ruotsinkielisten opetuspalveluiden järjestämisen tarpeellisuuteen, kulttuurihistoriallisiin arvioihin sekä kestävästä kehityksestä ja ilmastovaikutusten huomioimiseen.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset ja pihapiirit merkitään suojeltavaksi ja puistoalueet sekä lippakioski merkitään suojeltavaksi. Kaavaratkaisulla parannetaan ruotsinkielisen opetuksen ja oppilaiden tilannetta ja helpotetaan muiden toimipisteiden ahtautta sekä mahdollistetaan yhtenäinen koulupolku alueella, joka sijaitsee keskeisesti olemassa olevassa kaupunkirakenteessa ja kattavien joukkoliikenneyhteyksien varrella, mikä tukee kestävien kulkumuotojen käyttöä.

Kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta saatiin seuraavilta asiantuntijaviranomaisilta:

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo

HSL pitää kannatettavana ruotsinkielisen opetuksen keskittämistä kattavien joukkoliikenneyhteyksien varrella, koska merkittävä osa oppilaista asuu kauempana koulusta ja käyttää koulumatkoillaan joukkoliikennettä. HSL toteaa myös, että kaavatyössä tulee varmistaa sujuvat ja turvalliset kävely-yhteydet lähialueen joukkoliikennepysäkeille. HSL esittää myös, että kaava-alueen ympäristön jatkosuunnittelussa huomioidaan mahdolliset raitioverkoston laajennukset Käpylästä Koskelan varikolle ja/tai Oulunkylään. HSY toteaa, että alueen vesihuoltolinjat on valmiiksi rakennettu eikä suunnitelmiin ole huomautettavaa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteaa, että kaavaa on valmisteltu yhteistyössä ja että hanke on erittäin tarpeellinen ruotsinkielisten opetuspalveluiden järjestämiselle.

Kaupunginmuseo toteaa, että suunnittelualue on moni-ilmeinen rakennettu kokonaisuus, joka kertoo Helsingin kaupungilla tehdystä laadukkaasta suunnittelutyöstä koskien niin sosiaalista asuntotuotantoa kuin kaupunkilaisten turvallisuutta ja lasten koulutusta. Kaupunginmuseo toteaa, että Käpylän paloasemalla on huomattavaa kulttuurihistoriallista

arvoa ja rakennuksen, siihen liittyvän eduskentän ja kenttää reunustavien, varhaisten puurivistöjen säilyminen tulee varmistaa riittävin suojelumääräyksin. Kaupunginmuseon mukaan Käpylän puutarhakaupungin 1950-luvun kaavalliseen vaiheeseen liittyvien puistoalueiden säilyminen ja hallittu uudistaminen tulee varmistaa asemakaavalla. Oleva ruotsinkielinen ala-asteen koulu istuu kaupunginmuseon mukaan mittakaavaltaan, materiaaleiltaan ja väreiltään erinomaisesti paikkaansa viereisen 1950-luvun asuinkorttelin naapurustossa ja jättää sitä ympäröivät puistoalueet päärooliin. Kaupunginmuseo pitää erittäin valitettavana, että koulun kehittämisen lähtökohdaksi on otettu nykyisen koulurakennuksen purkaminen ja toteaa, että myöskään kestävän kehityksen ja ilmastovaiikutusten näkökulmasta korjauskelpoisen koulurakennuksen purkamiseen ei tulisi ryhtyä. Käpylän ruotsinkielisen ala-asteen kehittämismahdollisuuksista aiemmin käydyissä keskusteluissa kaupunginmuseo on pitänyt kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta parhaana vaihtoehtona ratkaisua, jossa nykyinen koulu kunnostettaisiin joko nykyisille tai muille toimijoille ja koulun tarvitsemaa uudis- tai täydennysrakentamista sijoitettaisiin Kullervonkadun ja Käpylätien kulmauksessa sijaitsevalle liikerakennuksen tontille. Kortteli 888 on kaupunginmuseon mukaan asuinrakennusten ja niitä ympäröivien pihojen muodostama tasapainoinen kokonaisuus, jonka ominaispiirteet tulee säilyttää, ja jonka kulttuurihistorialliset arvot tulee nyt asemakaavavaiheessa nostaa esiin ja suojella. Kaupunginmuseo katsoo, että suunnittelualueeseen kuuluu hyvin erityyppisiä rakennuksia, niiden piha-alueita ja puistoa, joihin sisältyy erityisiä kulttuurihistoriallisia arvoja ja suojelutavoitteita ja että asemakaavan laatiminen myös kulttuuriympäristöön sisältyvien arvojen esiintuomisen ja vaalimisen näkökulmasta on erittäin tarpeellista.

Vastineet viranomaisten kannanottoihin

Kaavaratkaisun tavoitteena on parantaa ruotsinkielisen opetuksen ja oppilaiden tilannetta sekä mahdollistaa yhtenäinen ruotsinkielinen koulupolku alueella, joka sijaitsee keskeisesti olemassa olevassa kaupunkirakenteessa ja kattavien joukkoliikenneyhteyksien varrella, mikä tukee kestävien kulkumuotojen käyttöä. Ennen kaavan laatimista uudelle koulurakennukselle tutkittiin kaupunkiympäristön toimialalla eri palveluiden yhteistyönä vaihtoehtoisia sijainteja. Kaavassa esitetty sijainti valikoitui eri tahojen osittain ristiriitaisten tarpeiden, näkökulmien ja reunaehtojen kompromissina. Kaavatyössä on tehty tiivistä yhteistyötä kaupungin eri palveluiden ja suunnittelijoiden kesken, jotta uudisrakentaminen on saatu sovitettua arvokkaaseen kulttuuriympäristöön ja koulun pihatoiminnot on saatu sijoitettua pääosin koulun tontille puistoalueiden maisemalliset arvot säilyttäen. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä myös siten, että asuinkorttelin 25888 suojelun lisäksi alueella sijaitseva paloasema, puistoalueet sekä lippakioski merkitään kaavaan suojeltavaksi. Myös kaupunkikuvallisesti merkittävät puurivit on merkitty kaavaan säilytettäväksi ja tarvittaessa uudistettavaksi.

Yhteenveto mielipiteistä

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä asukastilaisuudessa esitellystä valmisteluaineistosta kohdistuivat suunnitellun koulurakennuksen laajuuteen, pihatoimintoihin ja sijaintiin, kaupunkikuvallisiin asioihin, alueen puuston, puistojen ja kävelyreittien säilyttämiseen, pysäköintiin ja liikenteeseen sekä kulttuurihistoriallisiin arvoihin. Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että koulurakennuksen massaa on pienennetty ja korkeutta madallettu, tilat ja toiminnot on sijoitettu pääasiassa nykyisen koulun tontille ja puistoalueet kulkureitteineen säilytetään mahdollisimman ennallaan. Saattoliikenteelle järjestetään tila koulun sisäänkäyntien läheisyydestä. Alueen kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset, pihapiirit ja puistoalueet merkitään suojelumerkinöillä.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 4 kpl.

Vastineet mielipiteisiin aihepiireittäin

Uudisrakentamisen laajuus, kaupunkikuva ja asema kaupunkirakenteessa

Uuden koulurakennuksen kokoa ja oppilasmäärää pidettiin liian suurena, puiston käyttämistä koulun pihatoimintoihin vastustettiin ja rakennusta pidettiin liian korkeana. Erityisesti Otto-livari Meurmanin puiston puoleinen liikuntasalisiipi koettiin liian massiivisena.

Vastine

Asukastilaisuudessa 27.2.2020 esillä olleiden luonnosten jälkeen rakennuksen korkeutta on madallettu ja massaa pienennetty. Rakennuksen suunnittelussa on pyritty ratkaisuun, jossa koulun tilat ja toiminnot pysyvät pääasiassa nykyisen koulun tontilla ja jossa puistoalueet kulkureitteineen säilyvät mahdollisimman ennallaan. Pihasuunnittelussa on kiinnitetty erityistä huomiota siihen, että suurin osa pihatoiminnoista saadaan sijoitettua tontille ja nykyisinkin koulun käyttämälle hiekkakentälle.

Kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot, puusto ja puistoalueet

Osoitteessa Pohjolankatu 47 ja Käpylantie 12 sijaitsevaa asuinkorttelia pidettiin kulttuurihistoriallisesti merkittävänä osana 1950-luvun Käpylän kaupunkirakennetta ja alueen suojeluun suhtauduttiin myönteisesti. Myös Otto-livari Meurmanin puistoa pidettiin kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokkaana ja tärkeänä osana Käpylän aluetta. Asuinkorttelin, koulutontin ja paloaseman väliin sijoitettava mäntymetsikköä pidettiin myös maisemallisesti arvokkaana. Puistoalueiden ja puiden säilymisestä oltiin huolissaan.

Vastine

Asuinkorttelin 25888 rakennukset ja piha-alueet merkitään kaavassa suojeltavaksi. Kaavaratkaisussa on puistoaluetta koskeva VP/s –määräys, jonka mukaan alue on kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittävä osa aluekokonaisuutta ja puistoa tulee hoitaa ja uudistaa siten, että sen maisemakuvallinen arvo säilyy. Lisäksi kaupunkikuvallisesti merkittävät puurivit paloaseman tontilla, Otto Iivari Meurmanin puistossa, Pohjolankadulla ja Käpyläntiellä merkitään säilytettäväksi.

Pysäköinti, liikenneturvallisuus

Kasvavasta oppilasmäärästä johtuvan saattoliikenteen lisääntymisen pelättiin vähentävän liikenteen turvallisuutta ja autopaikkojen sijoittamista puistoon pelättiin.

Vastine

Saattoliikenteelle on järjestettävissä riittävä tila nykyiseltä ajoradalta sisäänkäyntien läheisyydestä. Valtaosalla koululaisten reiteistä ei ole tarvetta ylittää katua koulun kohdalla. Liikennemäärät eivät kasva niin paljon, että liikenteen yleisluonne tai turvallisuustilanne muilla lähikaduilla muuttuisi oleellisesti. Poikkeuksellisesti kaavaratkaisussa ei määrätä pysäköintipaikkojen vähimmäismääristä, eikä autopaikkoja sijoiteta puistoon. Koulun tarvitsemat pysäköintipaikat sijoitetaan tontin koillisnurkkaan huoltopihan yhteyteen. Pysäköintipaikkojen määrät eivät vähene nykytilaan verrattuna.

Yhteenveto asukastilaisuudesta 27.2.2020

Asukastilaisuudessa yleisö esitti huolensa suunnitellun koulurakennuksen sopeutumisesta kulttuuriympäristöön ja puistomaisemaan ja koulun oppilasmäärän vaikutuksista puistoalueelle sekä lisääntyvän liikenteen vaikutuksista. Rakennusta pidettiin liian suurena sijaintinsa. Koulurakennuksen ja pysäköinnin pelättiin hävittävän suurimman osan puistoalueesta ja sen puista. Osa mielipiteistä kohdistui nykyisen koulun purkamiseen ja purkamisesta aiheutuviin ilmastovaikutuksiin sekä Käpylän ja Koskelan alueen koulutonttien käytön kokonaissuunnitteluun.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 17.1.– 15.2.2022**Muistutukset**

Kaavaehdotuksesta tehtiin 2 muistutusta.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat koulurakennuksen julkisivulaseihin ja niiden turvallisuuteen, rakennuksen sijaintiin sekä sen kokoon suhteessa tonttiin.

Vastineet aihepiireittäin

Lasin turvallisuus koulun julkisivumateriaalina

Kaavassa ei ole määräyksiä lasin käytöstä julkisivumateriaalina. Rakennuksen julkisivumateriaalien turvallisuus arvioidaan rakennusvalvonnan lupaprosessin yhteydessä.

Koulurakennuksen sijainti ja koko

Kaavaratkaisussa esitetty ruotsinkielisen yhtenäisen koulupolun mahdollistava koulurakennus on suurempi kuin tontilla nykyisin sijaitseva ala-asteen koulurakennus. Uudisrakennuksen volyymi on määräytynyt kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tarpeiden pohjalta ja sijainti valikoitunut erilaisten tarpeiden ja reunaehtojen kompromissina. Muistutuksessa koulun vaihtoehtoiseksi sijaintipaikaksi ehdotettu Onnetie 18:n kiinteistö ei ole kaupungin omistuksessa.

Nykyistä suuremman yhtenäiskoulurakennuksen sijoittaminen keskeisesti hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärelle tukee kaupunkistrategian mukaisesti kestävästä liikkumismuotojen käyttöä koulumatkoilla. Rakennuksen suunnittelussa on pyritty ratkaisuun, jossa koulun tilat ja toiminnot saadaan sijoitettua pääasiassa nykyiselle koulutontille alueen kulttuuriarvot huomioiden.

Viranomaisten lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat kaupunkikuvallisiin seikkoihin, nykyisen koulurakennuksen purkamisen vaikutuksiin ja toisaalta uuden koulurakennuksen tarpeellisuuteen, sekä suojelumerkintöihin.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginmuseo
- Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Lisäksi seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa:

- Helen Sähköverkko Oy
 - Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
-

Vastineet lausuntoihin

Kaupunkikuva

Määräykset uuden suuremman koulurakennuksen sopeuttamiseksi nykyiselle, kulttuuriympäristössä sijaitsevalle koulutontille on kaavan laatimisen yhteydessä todettu yhdessä kaupunginmuseon kanssa tarpeelliseksi, sillä toteutuessaan uudisrakennus tulee väistämättä nousemaan puiston reunalla ja vanhan paloaseman vierellä huomattavasti nykyistä korkeampana ja maisemaa hallitsevampana.

Nykyisen koulurakennuksen purkaminen

Nykyisen, tiloiltaan riittämättömän koulurakennuksen purkamisesta aiheutuu väistämättä ilmastovaikutuksia. Uuden koulurakennuksen periaatteellisia ratkaisuvaihtoehtoja tutkittiin yhteistyössä asemakaavoituksen, tilat-yksikön, kaupunginmuseon sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kesken. Säilyttävää ratkaisua, eli nykyisen koulurakennuksen laajentamista ei katsottu mahdolliseksi muun muassa kaupunkikuvallisista ja toiminnallisista syistä.

Suojelumerkintöjen tarpeellisuus

Kaava on laadittu yhteistyössä kaupunginmuseon kanssa. Suojelumerkinnät on pyritty laatimaan siten, että alueella sijaitsevien kulttuurihistoriallisesti ja maisemakulttuurin kannalta arvokkaiden rakennusten, puistojen, puurivien ja pihapiirien säilyminen voidaan riittävällä tavalla turvata.

Julkisen nähtävilläolon jälkeinen vuorovaikutus

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten hallintokuntien kanssa. Niitä, joiden etua muutokset koskevat, on kuultu erikseen sähköpostilla ja neuvotteluissa. Esitetyt huomautukset kohdistuivat uuden koulurakennuksen kaupunkikuvallisiin asioihin ja kulttuuriympäristöön sopeutumiseen.

Vastineet

Riittävän laatutason varmistavat sekä ympäristöön sopeutumisen ja kulttuuriympäristön huomioivat kaavamääräykset on laadittu yhteistyössä ja niistä on neuvoteltu kaupunginmuseon, hankesuunnittelun, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä asemakaavapalvelun kesken.
